

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 134/2018

(του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Στην Αθήνα σήμερα την 13^η Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαοκτώ (2018) ημέρα Πέμπτη και ώρα 9:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρος: Μιχάλης Εκατομμάτης (Αναπληρωτής Πρόεδρος)
2. Αντιπρόεδρος: Χριστίνα Μπουσουλέγκα
3. Μέλη: Κωνσταντίνος Βαρδακασάνης, Δημήτριος Σταθακόπουλος, Ερωφίλη Χριστοβσίλη, Δημήτριος Λουρίκας.

Ο Πρόεδρος της Αρχής κ. Γεώργιος Καταπόδης δεν προσήλθε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος ενώ δεν υπήρξε λόγος πρόσκλησης των αναπληρωματικών μελών λόγω εμφανούς απαρτίας του Συμβουλίου.

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ελένη Γούναρη, Τοπογράφος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Ελένη Γούναρη, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, Μίνα Καλογρίδου, καθώς και τρία στελέχη εκ μέρους της «Κτιριακές Υποδομές ΑΕ», οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και της λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με θέμα: «*Προμήθεια Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων)*» συνολικού προϋπολογισμού 240.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. για τη στέγαση του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.

Με το με αρ. πρωτ. 15613/14-11-2018 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη από την Αρχή την 14-11-2018 (αρ. πρωτ. εισερχ. 5966), όπως αυτό συμπληρώθηκε, με το από 29-11-2018 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 16541/29-11-2018) και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, η εταιρεία Κτιριακών Υποδομών Α.Ε. (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων), για τις ανάγκες στέγασης του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών, συνολικού προϋπολογισμού 240.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147).

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Στις 03-05-2017 και με την υπ' αρ. 490 απόφαση της Περιφερειάρχη Αττικής εγκρίθηκε η ένταξη της Πράξης με τίτλο: «21^ο Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020, με το συνολικό κόστος αυτής να ανέρχεται στα 4.334.959,35 € με ΦΠΑ. Το έργο αφορά στην κατασκευή διώροφου κτιρίου με συνολικά δώδεκα (12) αίθουσες διδασκαλίας, μία (1) αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αίθουσα βιβλιοθήκης κοκ, για τις ανάγκες στέγασης του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αχαρνών.

2. Στις 03-07-2018 η (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) υπέγραψε με την εταιρεία με επωνυμία «ΑΦΟΙ ΡΗΓΑ Α.Τ.Ε.» σύμβαση ανάθεσης κατασκευής έργου με τίτλο: «*Προσωρινή μετεγκατάσταση του 21ου Δημοτικού Σχολείου και 24ου Νηπιαγωγείου Αχαρνών, σε οικόπεδο στο Δήμο Αχαρνών (Ο.Τ. ΚΦ2333)*», συνολικής δαπάνης 565.074,82 € με ΦΠΑ.

3. Στις 03-10-2018 ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων απέστειλε επιστολή στο Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Ι. Χαρωνίτη με θέμα: 'Ακαταλληλότητα Σχολικής Δομής'. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται τα κάτωθι:

«.....Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή ως το τελευταίο καταφύγιο και ύστατη ενέργεια για την επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά μας, που αναγκάζονται να φοιτούν σε ένα περιβάλλον, εκ των πραγμάτων, υποβαθμισμένο σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Ωστόσο, μετά την επέλαση των τελευταίων ισχυρών καιρικών φαινομένων, ήτοι την κακοκαιρία 'Ξενοφών' και τον κυκλώνα 'Ζορμπά', η κατάσταση είναι πλέον τραγική αλλά και επικίνδυνη.

Λόγω των εντονότατων φαινομένων, στις αίθουσες εισέρρευσε όγκος υδάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει έντονη υγρασία και αποπνικτική ατμόσφαιρα. Η κατάσταση επιδεινώνεται από την προβληματική λειτουργία των κλιματιστικών μονάδων, οι οποίες, επειδή ακριβώς δεν λειτουργούν σωστά, αδυνατούν αφ' ενός μεν να ζεστάνουν αίθουσες αφ' ετέρου δε να απομακρύνουν την υγρασία.

Περαιτέρω έχουν υποστεί βλάβες παράθυρα και πόρτες, με συνέπεια να μην μπορεί να επιτευχθεί ούτε η απαραίτητη ησυχία και συγκέντρωση στα μαθήματα αλλά ούτε και να παρέχεται ασφάλεια και προστασία στους μαθητές.

Από τα νερά που μπήκαν, επιδεινώθηκε η κατάσταση των δαπέδων, τα οποία είναι πλέον σάπια σε μεγάλο βαθμό ενώ στον χώρο έχουν κάνει την εμφάνισή τους τρωκτικά, που απειλούν την υγεία των μαθητών, καθ' όσον 'παρελαύνουν' μπροστά τους ακόμα και την ώρα των μαθημάτων!!!

Επίσης, εξ' αιτίας της υγρασίας στις αίθουσες, καθ' όσον κυριολεκτικά στάζουν νερά από τις οροφές, έχουν συμβεί, επανειλημμένα βραχυκυκλώματα, δεδομένης δε της μικρής ηλικίας των παιδιών και της έμφυτης τάσης τους να «παίζουν» με τους πριζοδιακόπτες είναι πραγματικό ευτύχημα που δεν έχει υποστεί κάποιο παιδάκι, ακόμα, ηλεκτροπληξία, ωστόσο, εκτιμούμε, πως είναι θέμα χρόνου να συμβεί κάποιο ατύχημα, ου μην και δυστύχημα.

Δυστυχώς, τα λόγια είναι φτωχά προκειμένου να περιγράψουν την κατάσταση που επικρατεί, ιδίως μετά τα τελευταία καιρικά φαινόμενα, τα οποία έδωσαν την βολή σε μία κατάσταση που ήδη, καρκινοβατούσε. Αυτό που μέχρι και λίγες ημέρες πριν, όμως, ήταν, έστω, ανεκτό, σήμερα έχει γίνει ανυπόφορο και επικίνδυνο για τα παιδιά. Είμαστε σίγουροι πως δεν είναι αυτή η Ελλάδα που θέλουμε να ζουν τα παιδιά μας και σε καμιά περίπτωση τα παιδιά μας δεν πρέπει να μαθαίνουν γράμματα σε συνθήκες καταυλισμού, τριτοκοσμικές και, το κυριότερο, επικίνδυνες τόσο για τη σωματική τους ακεραιότητα όσο και την ίδια τη ζωή τους. Για αυτόν ακριβώς το λόγο απευθυνόμαστε σε εσάς και απαιτούμε, επιτέλους, τα παιδιά μας να τύχουν της εκπαίδευσης που δικαιούνται αλλά και επιβάλλεται να έχουν. Μόνη λύση ενόψει και του επερχόμενου χειμώνα, είναι η άμεση και κατεπείγουσα μετεγκατάσταση των παιδιών μας σε καινούριες αίθουσες που θα πληρούν τα κριτήρια ασφάλειας και άνετης και υγιούς

διαμονής και σας παρακαλούμε, αφού ελέγξετε και επιβεβαιώσετε την κατάσταση και ότι δεν υπερβάλλουμε, να προβείτε σε όλα τα δέοντα σύμφωνα με τις κατά Νόμο αρμοδιότητές σας.....».

4. Στις 19-10-2018 υπεγράφη το Πρωτόκολλο Διοικητικής Παραλαβής για Χρήση (άρθρο 72 3669/08) για την εργολαβία του σημείου 2 του ιστορικού, όπου το έργο παραδόθηκε για χρήση στην Πρωτοβάθμια Σχολική Επιτροπή του Δήμου Αχαρνών. Στο εν λόγω Πρωτόκολλο αναγράφονται οι κάτωθι παρατηρήσεις:

- Εκκρεμεί η ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του Περιβάλλοντος Χώρου,
- Εκκρεμεί η ολοκλήρωση των εξωτερικών WC και αποθήκης,
- Εκκρεμεί η τοποθέτηση του boiler και η έναρξη λειτουργίας του λεβητοστασίου

Η αποκατάσταση τυχόν παρατηρήσεων θα πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι της Οριστικής Παραλαβής του έργου....'.

5. Στις 24-10-2018 συντάχθηκε αρμοδίως 'Έκθεση Αυτοψίας' από την εταιρεία (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) όπου αναφέρονται τα εξής:

'...Οι υπογράφωντες Μηχανικοί της ΚΤ,ΥΠ, Α.Ε. μεταβήκαμε στις 19-10-2018 κατ' εντολή του Γενικού Διευθυντή Έργων κ. Θεόδωρου Κυριαζόπουλου στο 21ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών προκειμένου να εκτιμήσουμε την κατάσταση των υπό μεταφορά (στο πλαίσιο εν εξελίξει εργολαβίας) αιθουσών διδασκαλίας ελαφράς προκατασκευής μετά και τις ιδιαίτερα δυσμενείς καιρικές συνθήκες του περασμένου δεκαημέρου.

Κατά την επίσκεψή μας διαπιστώσαμε πλήθος προβλημάτων σε όλες τις αίθουσες και συνοπτικά αναφέρουμε τα εξής:

α. Ίχνη από εισροή ομβρίων υδάτων από σημεία της στέγης και των παραθύρων με αποτέλεσμα τη διάβρωση των δαπέδων

β. Τοπικά φουσκωμένες επιστρώσεις δαπέδων και στις αίθουσες αποκόλληση των φύλλων του πονοραπ της υπόβασης στις μεταξύ τους επαφές.

γ. Τα ηλεκτρικά κυκλώματα χρήζουν αντικατάστασης λόγω φθοράς και λόγω της αύξησης των φορτίων που έχουν προστεθεί με την τοποθέτηση επιπλέον κλιματιστικών μονάδων.

δ. Τα δομικά στοιχεία και ειδικότερα τα δάπεδα αναδύουν οσμή μούχλας.

Επισημαίνεται ότι, κατά δήλωση των δασκάλων, οι αίθουσες διδασκαλίας τοποθετήθηκαν από το 1999 έως το 2001 και οι περισσότερες εξ' αυτών ήταν ήδη μεταχειρισμένες. Σε συνέχεια της παραπάνω επισήμανσης και λόγω του γεγονότος ότι μερικές από τις αίθουσες είναι ενοποιημένες και εδράζουν στο ίδιο επίπεδο, ενώ στη νέα τους θέση θα εδράσουν σε διαφορετικής στάθμης επίπεδα, πιθανολογείται ότι

κατά τη μετεγκατάσταση θα προκύψουν ανάγκες ευρείας κλίμακας επισκευών που δεν προβλέπονται στην υπό εξέλιξη εργολαβία. Με τα ανωτέρω δεδομένα δεν είναι εφικτή η ακριβής αποτίμηση των αναγκαίων εργασιών συντήρησης και επιδιόρθωσης των προς μετεγκατάσταση αιθουσών και η εκτίμηση της διάρκειας των ποιοτικών αποτελεσμάτων της μετεγκατάστασης....’.

6. Στις 31-10-2018 η Δ/νση Συμβάσεων Έργων & Προμηθειών της (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) απέστειλε Εσωτερικό Σημείωμα στη Γενική Δ/νση Έργων με το οποίο ενημερώνει μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:

‘....Με τονεπισυναπτόμενο πίνακα σας ενημερώνουμε για τις προκατασκευασμένες μονάδες που διέθετε η Υπηρεσία μας έως τον Ιούνιο του 2018. Οι αίθουσες αυτές βρίσκονται στο Δήμο Ερυμάνθου και συγκεκριμένα στο Γυμνάσιο-Λύκειο Ερυμάνθειας και διατέθηκαν ήδη σε άλλες σχολικές μονάδες....προκύπτει ότι σήμερα είναι διαθέσιμες τέσσερις (4) αίθουσες που βρίσκονται στο Δήμο Ερυμάνθου.....’.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, η εταιρεία (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) με το με αρ. πρωτ. 15613/14-11-2018 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., που παρελήφθη από την Αρχή την 14-11-2018 (αρ. πρωτ. εισερχ. 5966) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ανάθεση σύμβασης προμήθειας Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων), συνολικού προϋπολογισμού 240.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ’ του ν. 4412/2016, επικαλούμενο τα εξής:

«....α) Η «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.» έχει εντάξει στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 20142020» (ΕΣΠΑ) το έργο «21ο Δημοτικό Αχαρνών», συνέταξε μελέτη και τεύχη δημοπράτησης για την ανάθεση της σύμβασης και στις 01.10.2018 κατέθεσε μέσω του συστήματος ΟΠΣ στη Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Αττικής πρόταση για σύμφωνη γνώμη δημοπράτησης. Έχουν ζητηθεί πρόσθετα στοιχεία και σύντομα θα δημοπρατηθεί το έργο. Εκτιμάται ότι η διαδικασία δημοπράτησης θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2019 και το έργο θα ολοκληρωθεί περί τον Σεπτέμβριο 2021.

β) Το σχολικό συγκρότημα θα εγκατασταθεί σε γήπεδο που ήδη μετεγκαταστάθηκε και λειτουργεί το 24ο Νηπιαγωγείο και το 21ο Δημοτικό Σχολείο Δήμου Αχαρνών και οι αίθουσες αυτού επιβάλλεται να εγκατασταθούν σε παρακείμενο οικόπεδο. .

γ) Με σκοπό τη μετακίνηση/μετεγκατάσταση των προκατασκευασμένων αιθουσών από το ακίνητο, όπου λειτουργούσε μέχρι 01.10.2018 το 24ο Νηπιαγωγείο και εξακολουθεί να λειτουργεί σήμερα το 21ο Δημοτικό Σχολείο Δήμου Αχαρνών, η Κτιριακές Υποδομές Α.Ε. συνέταξε τεύχη δημοπράτησης και προχώρησε στη διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης του έργου: «Προσωρινή μετεγκατάσταση του 21ου Δημοτικού Σχολείου και 24ου Νηπιαγωγείου Αχαρνών σε οικόπεδο στο Δήμο

Αχαρνών (Ο.Τ. ΚΦ2333).... Η σχετική σύμβαση υπογράφηκε στις 03.07.2018.... (.....).

δ) οι εργασίες μετεγκατάστασης των αιθουσών ξεκίνησαν κανονικά και μέχρι τις 30.09.2018 είχε μεταφερθεί η αίθουσα βαρειάς προκατασκευής και στις 08.10.2018 λειτούργησε κανονικά το Νηπιαγωγείο. Εκκρεμεί η μετεγκατάσταση των αιθουσών του Δημοτικού Σχολείου που, σύμφωνα με την προσκτηθείσα σύμβαση προβλέπεται, να ολοκληρωθεί έως την 03/01/2019....

Από όλα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, προκύπτει άμεση και κατεπείγουσα ανάγκη προμήθειας 10 τεμ. Αιθουσών Διδασκαλίας και 1 τεμ. Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων προκατασκευασμένων για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του 21ου Δημοτικού Σχολείου Αχαρνών και προς τούτο συντρέχουν οι προϋποθέσεις προμήθειας αυτών με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2γ του άρθρου 32 του Ν,4412/2016 μετά από γνώμη της Αρχής. Συγκεκριμένα:

α) η ανάγκη είναι κατεπείγουσα, διότι,

αα) ενώ το σχολικό έτος 2018-2019 βρίσκεται σε εξέλιξη, απαιτείται η μετεγκατάσταση του 21ου Δημοτικού Σχολείου, προκειμένου στο χώρο που καταλαμβάνει να ανεγερθεί νέο κτίριο, όπως προαναφέρθηκε,

αβ) οι προς μετεγκατάσταση αίθουσες, όπου στεγάζεται το 21ο Δημοτικό Σχολείο έχουν υποστεί σημαντικές φθορές όχι μόνο λόγω παλαιότητας, αλλά και μετά την πρόσφατη έντονη βροχοπτώση (τυφώνας «ΖΟΡΜΠΑΣ» και «ΞΕΝΟΦΩΝΤΑΣ» το Σεπτέμβριο του 2018),

αγ) οι εργασίες αποκατάστασης φθορών είναι σημαντικές και αβέβαιης ποιοτικής διάρκειας της αποκατάστασης αυτών,

αδ) η (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) δεν διαθέτει τον αναγκαίο αριθμό προκατασκευασμένων αιθουσών, ώστε να μεταφέρει και να εγκαταστήσει αυτές για να καλύψει τις ανάγκες του 21ου Δημοτικού Σχολείου.

β) Είναι απρόβλεπτη η δημιουργηθείσα ανάγκη διότι δεν ήταν προβλέψιμα:

βα) οι φθορές στις προς μεταφορά παλαιές προκατασκευασμένες αίθουσες εξαιτίας των πρόσφατων βροχοπτώσεων (τυφώνας ΞΕΝΟΦΩΝ και ΖΟΡΜΠΑΣ τον Σεπτέμβριο 2018),

ββ) η αξιολόγηση του κόστους των πιθανών εργασιών συντήρησης μετά από τυχόν ακραίως έντονες βροχοπτώσεις,

βγ) η διάρκεια των αποτελεσμάτων της συντήρησης των προκατασκευασμένων αιθουσών,

βδ) η σύγκριση του κόστους συντήρησης και της διάρκειας των αποτελεσμάτων της σε σχέση με το κόστος αγοράς νέων αιθουσών, ώστε να επιλεγεί η προσφορότερη λύση και αναλόγως να αξιολογηθεί η κίνηση διαδικασίας προμήθειας νέων αιθουσών,

Για όλους αυτούς τους λόγους, είναι αναγκαίο, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, να γίνει το ταχύτερο δυνατό, προμήθεια 10 τεμ Αίθουσών Διδασκαλίας και 1 τεμ. Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων, προϋπολογισμού 240.000,00€ πλέον ΦΠΑ (10 τμχ x 20.000,00€/τμχ + 1 τμχ x 40.000,00€/τμχ) που θα καλύψουν με επάρκεια την στέγαση του 21ου Δημοτικού Σχολείου άμεσα και για όσο διάστημα απαιτηθεί μέχρι να λειτουργήσει το νέο κτιριακό συγκρότημα του σχολείου που θα ανεγερθεί στο παρακείμενο οικόπεδο.

Το αίτημα μας αυτό εδράζεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν.4412/2016, που προβλέπει ότι, μπορεί να διεξάγεται διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών υπηρεσιών σε οποιαδήποτε «στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για ης ανοικτές κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση».

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, για αντικειμενικούς λόγους συντρέχει απολύτως επείγουσα ανάγκη προμήθειας προκατασκευασμένων αιθουσών, λόγω της ακαταλληλότητας των υπάρχουσών προκατασκευασμένων, οι οποίες επρόκειτο να μετακινηθούν σε παρακείμενο οικόπεδο και των οποίων η ακαταλληλότητα αποδεικνύεται από την έκθεση αυτοψίας της 19/10/2018, η οποία ήταν απρόβλεπτη για την υπηρεσία, διότι η ακαταλληλότητα αναδείχθηκε τον Σεπτέμβριο του 2018, λόγω των ακραίων καιρικών φαινομένων, ενώ ταυτοχρόνως η εταιρεία δεν διαθέτει άλλες κατάλληλες αίθουσες προς τοποθέτηση.

Η τήρηση των προθεσμιών για ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μέχρι την υπογραφή της σύμβασης προμήθειας θα απαιτήσει χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) μηνών, ενώ με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης είναι δυνατόν να υπογράψει σύμβαση εντός ενός (1) μηνός και η τοποθέτηση αυτών να πραγματοποιηθεί εντός είκοσι (20) ημερών περίπου.

Κατόπιν αυτών, ζητούμε την σύμφωνη γνώμη σας στο πλαίσιο της αρμοδιότητας σας (άρθρο 2 παρ. 2 περ, γ' υποπερ. δδ' του ν 4013/2011) για την ανάθεση της προαναφερόμενης προμήθειας με διαπραγμάτευση, διότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. της παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν4412/20.16, όπως δέχεται παγίως η νομολογία (ενδεικτικά ΣΤΕ 1747/2011, πράξεις 91, 105 171, 191, 200, 205 και 214/2007 και 15, 74/2008 8) και η Αρχή (ενδεικτικά Δ88/2018) και είμαστε στη διάθεση σας για κάθε διευκρίνιση.»

8. Στο υποβληθέν συμπληρωματικό και με υπ' αρ. 16541/29-11-2018 (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 6238/29-11-2018) έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, αναφέρεται ότι:

«[...]

α) Αρμόδιος για τη συντήρηση των αιθουσών ήταν και είναι ο Δήμος Αχαρνών. Η συντήρηση των αιθουσών, λόγω της κατασκευής τους, των υλικών τους και του

προορισμού τους, είναι περιορισμένης έκτασης και σε καμία περίπτωση δεν αποτρέπει τη φθορά του χρόνου αλλά και των καιρικών συνθηκών ούτε και μπορεί να αναστρέψει τις επελθούσες ζημιές. Οι ανωτέρω αίθουσες έχουν προμηθευτεί από το έτος 1999, τούτο σημαίνει ότι είναι ηλικίας ήδη είκοσι (20) ετών, κατά τη διάρκεια δε όλων αυτών των ετών είναι εκτεθειμένες σε κάθε είδους καιρικές συνθήκες, ενώ υφίστανται και την καταπόνηση από την βαρειά καθημερινή χρήση τους, που συνίσταται στη φιλοξενία δεκάδων παιδιών.

Συνεπώς καμία εργασία συντήρησης δεν θα μπορούσε να επιβραδύνει τη φυσιολογική φθορά τους, η οποία αντιθέτως επιταχύνθηκε λόγω των δριμύτατων καιρικών φαινομένων των τελευταίων ετών αλλά και Ιδίως του τελευταίου χρονικού διαστήματος.

β) Η ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΕ είχε παραδώσει τις αίθουσες, το έτος 1999 σε καλή κατάσταση και έκτοτε την ευθύνη της συντήρησης τους και της αποκατάστασης τυχόν ζημιών είχε ο Δήμος. Ουδέποτε δε, καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα είχαμε οχληθεί ή καθ' οιονδήποτε τρόπο ενημερωθεί για τυχόν ζημιές ή φθορές ούτε μας είχε ζητηθεί να συνδράμουμε στη συντήρησή τους, η δε εργολαβική σύμβαση της μετεγκατάστασης των παλαιών αιθουσών, που έχει σήμερα σε ισχύ η ΚΤΥΠ ΑΕ περιλαμβάνει μόνον εργασίες αποκατάστασης όσων ζημιών προκύψουν κατά την αποξήλωση – μεταφορά και επανατοποθέτηση – συναρμολόγηση.

γ) Λόγω της επέλευσης του χειμώνα και των δυσμενών καιρικών συνθηκών που αναμένονται, σε συνδυασμό με την πραγματικά άσχημη κατάσταση των αιθουσών και τα προβλήματα που σωρεύθηκαν από τις πρόσφατες θεομηνίες (ΖΟΡΜΠΑΣ και ΞΕΝΟΦΩΝ), τα οποία επιβάρυναν την κατάστασή τους, λόγω και της παλαιότητας τους αλλά και της βαρειάς καθημερινής χρήσης τους, επιβάλλεται η όσο το δυνατόν ταχύτερη μεταστέγαση των μαθητών σε νέες αίθουσες, ιδιαίτερα για λόγους ασφάλειας και υγείας, τους οποίους αναφέρουμε αναλυτικότερα στην αρχική αίτησή μας, τους οποίους δεν κρίνουμε πως πρέπει να επαναλάβουμε και με το παρόν.

Οι προθεσμίες και οι διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 του Ν.4412/2016 περικλείουν τον κίνδυνο μη προσέλευσης ενδιαφερόμενων άρα ακύρωσης του διαγωνισμού, προσφυγών κλπ.

Με την διαδικασία που επελέγη διασφαλίζεται ότι : α) θα απευθυνθεί πρόσκληση σε όλες τις εταιρείες που προμηθεύουν αίθουσες ελαφράς λυόμενης προκατασκευής και β) θα υποβάλουν, οι προσκληθέντες, Υπεύθυνη Δήλωση ότι παραιτούνται κάθε προσφυγής, προσβολής του διαγωνισμού και παντός σχετικού δικαιώματος τους,

Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι ο διαγωνισμός δεν θα προσβληθεί και ότι θα ολοκληρωθεί εγκαίρως και οι μαθητές θα μεταστεγαστούν το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση, μέχρι το πέρας των σχολικών εορτών Χριστουγέννων-Νέου Έτους...».

9. Περαιτέρω σημειώνεται πως, στο σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαπραγμάτευση, το οποίο είναι συνημμένο στο προαναφερθέν και με αριθ. πρωτ. 16541/29-11-2018 αίτημα της αναθέτουσας, αναφέρονται επιπλέον τα κατωτέρω:

α) η διαδικασία με διαπραγμάτευση θα πραγματοποιηθεί με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή,

β) η πρόσκληση για διαπραγμάτευση αφορά επτά (7) οικονομικούς φορείς οι διακριτικοί τίτλοι των οποίων αναφέρονται στο εν λόγω σχέδιο και

γ) οι υποψήφιοι θα υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση ότι παραιτούνται κάθε προσφυγής, προσβολής του διαγωνισμού και παντός σχετικού δικαιώματός τους. Ως προς το τελευταίο αυτό επισημαίνεται ότι, με το υπ' αριθ. 1736Σ/14.12.2018 έγγραφό της, η αιτούσα διευκρινίζει ότι το εν λόγω στοιχείο εκ παραδρομής περιλήφθηκε στο αποσταλέν σχέδιο ανάθεσης και δεν συμπεριλαμβάνεται στο αίτημά της, σε κάθε περίπτωση δε παραιτείται αυτού.

II. Νομικό πλαίσιο

10. Στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011 προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'47) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

11. Σύμφωνα με το άρθρο 132 του ν. 4199/2013 (ΦΕΚ Α' 216-11-10-2013), η εταιρεία "ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΕ" συστάθηκε και προήλθε από τη συγχώνευση των εταιρειών ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε., ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ και ΟΣΚ Α.Ε. Ειδικότερα, στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 132 του ν. 4199/2013 (ΦΕΚ Α' 216-11-10-2013), ορίζεται ότι: "1. Συγχώνευση με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρίας. 1.1. Οι εταιρίες: (α) ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Ανώνυμη Εταιρεία», το διακριτικό τίτλο «Δ.ΕΠ.Α.ΝΟ.Μ. Α.Ε.» και αριθμό Μ.Α.Ε. 46490/010/00/ 417, (β) ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.» και αριθμό Μ.Α.Ε. 38231/108/ Β/97/01 και (γ) ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Ανώνυμη Εταιρία», το διακριτικό τίτλο «Ο.Σ.Κ. Α.Ε.» και αριθμό Μ.Α.Ε. 42017/01/ Β/98/19, συγχωνεύονται σε νέα εταιρία που συνιστάται με τον παρόντα νόμο, με έδρα την Αθήνα. Η νέα εταιρία

με την επωνυμία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» και διακριτικό τίτλο «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΕ.» είναι εταιρία Κοινής Ωφέλειας (ΔΕΚΟ) και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3429/2005 περί ΔΕΚΟ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει...’.

12. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α’ και β’, ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

13. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

14. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]γ) 221.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α”.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2365/2017 της Επιτροπής τα κατώτατα όρια για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές αναθεωρήθηκαν από 01-01-2018 από 209.000 σε 221.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

15. Στις διατάξεις του άρθρου 6 “Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)” παρ. 1, 3 και 9 του ίδιου νόμου ορίζονται τα ακόλουθα:

“Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή,

συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις Β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

16. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπου ενσωματώνεται αντίστοιχη πρόνοια του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμήθειας με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών, προϋπολογισθείσας αξίας 240.000,00 € χωρίς Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

18. Καταρχήν πρέπει να επισημανθεί ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Εξάλλου, το βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ας} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

19. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση

τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 σχετικά με την αντίστοιχη διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του προϊσχύσαντος π.δ/τος 60/2007).

20. Επιπροσθέτως, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), τα οποία καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών, παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων στους πληγέντες. Επιπλέον, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκαίων για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Για το λόγο αυτό, όπως άλλωστε προαναφέρθηκε, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. σχετ. Ε.Σ. Ζ' Κλιμάκιο Πράξη 164/2018 και Τμήμα VI Απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε Ε.Σ. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

21. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 32 περ. 2 υποπερ. γ' του ν. 4412/2016 και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

ν) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

22. Εν προκειμένω, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη προμήθειας Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λύομενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων), για τη στέγαση του 21ου Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών, με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016. Η εν λόγω προμήθεια, αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, όπως ρητώς μνημονεύεται στο σχετικό αίτημα.

23. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν οι κατωτέρω παρατιθέμενες κρίσεις.

24. Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες

Η (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.), στο με αρ' πρωτ. 15613/14-11-2018 έγγραφό της με το οποίο αιτείται τη σύμφωνη γνώμη στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, αναφορικά με την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης αναφέρει τα ακόλουθα:

'...η ανάγκη είναι κατεπείγουσα, διότι: αα) ενώ το σχολικό έτος 2018-2019 βρίσκεται σε εξέλιξη, απαιτείται η μετεγκατάσταση του 21ου Δημοτικού Σχολείου, προκειμένου στο χώρο που καταλαμβάνει να ανεγερθεί νέο κτίριο, όπως προαναφέρθηκε, αβ) οι προς μετεγκατάσταση αίθουσες, όπου στεγάζεται το 21ο Δημοτικό Σχολείο έχουν υποστεί σημαντικές φθορές όχι μόνο λόγω παλαιότητας, αλλά και μετά την πρόσφατη έντονη βροχόπτωση (τυφώνας «ΖΟΡΜΠΑΣ» και «ΞΕΝΟΦΩΝΤΑΣ» το Σεπτέμβριο του 2018), αγ) οι εργασίες αποκατάστασης φθορών είναι σημαντικές και αβέβαιης ποιοτικής διάρκειας της αποκατάστασης αυτών και αδ) η (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) δεν διαθέτει τον αναγκαίο αριθμό προκατασκευασμένων αιθουσών, ώστε να μεταφέρει και να εγκαταστήσει αυτές για να καλύψει τις ανάγκες του 21ου Δημοτικού Σχολείου....'.

Επιπλέον, στην από 24-10-2018 Έκθεση Αυτοψίας' που διενήργησε η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνονται τα εξής προβλήματα:

‘.....α) Ίχνη από εισροή ομβρίων υδάτων από σημεία της στέγης και των παραθύρων με αποτέλεσμα τη διάβρωση των δαπέδων, β) Τοπικά φουσκωμένες επιστρώσεις δαπέδων και στις αίθουσες αποκόλληση των φύλλων του πονοραπ της υπόβασης στις μεταξύ τους επαφές, γ) Τα ηλεκτρικά κυκλώματα χρήζουν αντικατάστασης λόγω φθοράς και λόγω της αύξησης των φορτίων που έχουν προστεθεί με την τοποθέτηση επιπλέον κλιματιστικών μονάδων και δ) Τα δομικά στοιχεία και ειδικότερα τα δάπεδα αναδύουν οσμή μούχλας.....’.

Επίσης, στην ίδια Έκθεση επισημαίνεται πως: ‘.....κατά δήλωση των δασκάλων, οι αίθουσες διδασκαλίας τοποθετήθηκαν από το 1999 έως το 2001 και οι περισσότερες εξ’ αυτών ήταν ήδη μεταχειρισμένες. Σε συνέχεια της παραπάνω επισήμανσης και λόγω του γεγονότος ότι μερικές από τις αίθουσες είναι ενοποιημένες και εδράζουν στο ίδιο επίπεδο, ενώ στη νέα τους θέση θα εδράσουν σε διαφορετικής στάθμης επίπεδα, πιθανολογείται ότι κατά τη μετεγκατάσταση θα προκύψουν ανάγκες ευρείας κλίμακας επισκευών που δεν προβλέπονται στην υπό εξέλιξη εργολαβία....’.

Περαιτέρω, στην από 03-10-2018 επιστολή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων προς την αναθέτουσα καταγράφονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

‘....Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή ως το τελευταίο καταφύγιο και ύστατη ενέργεια για την επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά μας, που αναγκάζονται να φοιτούν σε ένα περιβάλλον, εκ των πραγμάτων, υποβαθμισμένο σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Ωστόσο, μετά την επέλαση των τελευταίων ισχυρών καιρικών φαινομένων, ήτοι την κακοκαιρία ‘Ξενοφών’ και τον κυκλώνα ‘Ζορμπά’, η κατάσταση είναι πλέον τραγική αλλά και επικίνδυνη.

Λόγω των εντονότατων φαινομένων, στις αίθουσες εισέρρευσε όγκος υδάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει έντονη υγρασία και αποπνικτική ατμόσφαιρα. Η κατάσταση επιδεινώνεται από την προβληματική λειτουργία των κλιματιστικών μονάδων, οι οποίες, επειδή ακριβώς δεν λειτουργούν σωστά, αδυνατούν αφ’ ενός μεν να ζεστάνουν αίθουσες αφ’ ετέρου δε να απομακρύνουν την υγρασία.

Περαιτέρω έχουν υποστεί βλάβες παράθυρα και πόρτες, με συνέπεια να μην μπορεί να επιτευχθεί ούτε η απαραίτητη ησυχία και συγκέντρωση στα μαθήματα αλλά ούτε και να παρέχεται ασφάλεια και προστασία στους μαθητές.

Από τα νερά που μπήκαν, επιδεινώθηκε η κατάσταση των δαπέδων, τα οποία είναι πλέον σάπια σε μεγάλο βαθμό ενώ στον χώρο έχουν κάνει την εμφάνισή τους τρωκτικά, που απειλούν την υγεία των μαθητών, καθ’ όσον ‘παρελαύνουν’ μπροστά τους ακόμα και την ώρα των μαθημάτων!!!

Επίσης, εξ’ αιτίας της υγρασίας στις αίθουσες, καθ’ όσον κυριολεκτικά στάζουν νερά από τις οροφές, έχουν συμβεί, επανειλημμένα βραχυκυκλώματα, δεδομένης δε της μικρής ηλικίας των παιδιών και της έμφυτης τάσης τους να «παίζουν» με τους πριζοδιακόπτες είναι πραγματικό ευτύχημα που δεν έχει υποστεί κάποιο παιδάκι, ακόμα, ηλεκτροπληξία, ωστόσο, εκτιμούμε, πως είναι θέμα χρόνου να συμβεί κάποιο

ατύχημα, ου μην και δυστύχημα..... Μόνη λύση ενόψει και του επερχόμενου χειμώνα, είναι η άμεση και κατεπείγουσα μετεγκατάσταση των παιδιών μας σε καινούριες αίθουσες που θα πληρούν τα κριτήρια ασφάλειας και άνετης και υγιούς διαμονής.....’.

Κατά συνέπεια, με βάση τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, ως αποτυπώνονται στα στοιχεία που προσκόμισε, υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη για την υλοποίηση της προμήθειας Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων), για τις ανάγκες στέγασης του 21ου Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών προκειμένου να αντικαταστήσουν τις υφιστάμενες κατασκευές, όπου, πολλές εξ’ αυτών, λειτουργούν ως σχολικές αίθουσες ήδη από το 1999, ενώ οι περισσότερες από αυτές ήταν από τότε μεταχειρισμένες. Η κατάσταση στην οποία, σύμφωνα πάντα με τα προσκομισθέντα από την αναθέτουσα αρχή, στοιχεία, βρίσκονται οι υπάρχουσες αίθουσες, δε συνάδει με το σχολικό περιβάλλον το οποίο δικαιούνται να έχουν οι μαθητές που παρακολουθούν το προαναφερθέν σχολείο, το οποίο πέραν των άλλων, εγκυμονεί κινδύνους και για την υγεία τους αλλά και για την ασφάλειά τους (ύπαρξη τρωκτικών, επανειλημμένα βραχυκυκλώματα, ύπαρξη μούχλας κοκ) (βλ. σημείο 3 ιστορικού).

Περαιτέρω, σύμφωνα και με το από 31-10-2018 Εσωτερικό Σημείωμα μεταξύ οργανικών μονάδων της εταιρείας (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.), η εν λόγω εταιρεία έχει στη διάθεσή της μόνο τέσσερις (4) διαθέσιμες προκατασκευασμένες μονάδες, αριθμός που δεν καλύπτει τις ανάγκες του προαναφερθέντος Δημοτικού Σχολείου.

Αναμφισβήτητα, το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην εκπαίδευση, πρέπει να λαμβάνει χώρα σε σχολεία που πληρούν βασικές προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής και δύνανται να λειτουργήσουν ως χώροι συνάθροισης παιδιών, η δε πολιτεία οφείλει να καλύψει άμεσα κατά το ταχύτερο δυνατό την επιτακτική ανάγκη εξασφάλισης ενός ‘κατάλληλου’, Δημοτικού σχολείου.

Εν συνεχεία, θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση αν η κάλυψη της εν λόγω επιτακτικής ανάγκης έχει ως συνέπεια την αδυναμία τήρησης ακόμα και των πολύ σύντομων προθεσμιών της επισπευσμένης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας¹. Εξάλλου, η εξαίρεση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για την ανάθεση συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται περισσότερος χρόνος απ’ ό,τι θα είχε απαιτηθεί αν είχε εφαρμοστεί διαφανής-ανοικτή ή κλειστή-διαδικασία συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας.

¹ (βλ. σχετικά και Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις σε σχέση με την τρέχουσα κρίση του ασύλου COM (2015) 454 final, με βάση την οποία οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, πρώτον, να εξετάζουν κάθε δυνατότητα σύντμησης των προθεσμιών με τη χρήση επισπευσμένης διαδικασίας και αν οι λύσεις αυτές δεν επιτρέπουν επαρκώς ταχεία παροχή στέγης, προμηθειών και υπηρεσιών, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση).

Αναφορικά με την επιλογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση αντί άλλων, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται πως: «.....Η τήρηση των προθεσμιών για ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μέχρι την υπογραφή της σύμβασης προμήθειας θα απατήσει χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) μηνών, ενώ με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης είναι δυνατόν να υπογράψει σύμβαση εντός ενός (1) μηνός και η τοποθέτηση αυτών να πραγματοποιηθεί εντός είκοσι (20) ημερών περίπου....

Οι προθεσμίες και οι διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 του Ν.4412/2016 περικλείουν τον κίνδυνο μη προσέλευσης ενδιαφερόμενων άρα ακύρωσης του διαγωνισμού, προσφυγών κλπ.

Με την διαδικασία που επελέγη διασφαλίζεται ότι : α) θα απευθυνθεί πρόσκληση σε όλες τις εταιρείες που προμηθεύουν αίθουσες ελαφράς λυόμενης προκατασκευής ...[...]

Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι ο διαγωνισμός δεν θα προσβληθεί και ότι θα ολοκληρωθεί εγκαίρως και οι μαθητές θα μεταστεγαστούν το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση, μέχρι το πέρας των σχολικών εορτών Χριστουγέννων-Νέου Έτους.....».

Επί των ανωτέρω ισχυρισμών σημειώνεται ότι, έστω και οριακά, προκύπτει αιτιολογία περί την αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές διαδικασίες, ακόμα και με τη χρήση της συντετμημένης προθεσμίας παραλαβής προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής της παραγράφου 3 του άρθρου 27 ή της παραγράφου 7 του άρθρου 28 του ν. 4412/2016 αντιστοίχως.

25. Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Η (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.), στο με αρ' πρωτ. 15613/14-11-2018 έγγραφό της με το οποίο αιτείται τη σύμφωνη γνώμη στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, αναφορικά με την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, αναφέρει τα ακόλουθα:

«.....Είναι απρόβλεπτη η δημιουργηθείσα ανάγκη διότι δεν ήταν προβλέψιμα: βα) οι φθορές στις προς μεταφορά παλαιές προκατασκευασμένες αίθουσες εξαιτίας των πρόσφατων βροχοπτώσεων (τυφώνας ΞΕΝΟΦΩΝ και ΖΟΡΜΠΑΣ τον Σεπτέμβριο 2018), ββ) η αξιολόγηση του κόστους των πιθανών εργασιών συντήρησης μετά από τυχόν ακραίως έντονες βροχοπτώσεις, βγ) η διάρκεια των αποτελεσμάτων της συντήρησης των προκατασκευασμένων αιθουσών, βδ) η σύγκριση του κόστους συντήρησης και της διάρκειας των αποτελεσμάτων της σε σχέση με το κόστος αγοράς νέων αιθουσών, ώστε να επιλεγεί η προσφορότερη λύση και αναλόγως να αξιολογηθεί η κίνηση διαδικασίας προμήθειας νέων αιθουσών....».

Επιπλέον, εστιάζοντας στη δυνατότητα συντήρησης και επισκευής των αιθουσών αυτών, ισχυρίζεται ότι:

«.....Αρμόδιος για τη συντήρηση των αιθουσών ήταν και είναι ο Δήμος Αχαρνών. Η συντήρηση των αιθουσών, λόγω της κατασκευής τους, των υλικών τους και του

προορισμού τους, είναι περιορισμένης έκτασης και σε καμία περίπτωση δεν αποτρέπει τη φθορά του χρόνου αλλά και των καιρικών συνθηκών ούτε και μπορεί να αναστρέψει τις επελθούσες ζημιές. Οι ανωτέρω αίθουσες έχουν προμηθευτεί από το έτος 1999, τούτο σημαίνει ότι είναι ηλικίας ήδη είκοσι (20) ετών, κατά τη διάρκεια δε όλων αυτών των ετών είναι εκτεθειμένες σε κάθε είδους καιρικές συνθήκες, ενώ υφίστανται και την καταπόνηση από την βαρειά καθημερινή χρήση τους, που συνίσταται στη φιλοξενία δεκάδων παιδιών.

Συνεπώς καμία εργασία συντήρησης δεν θα μπορούσε να επιβραδύνει τη φυσιολογική φθορά τους, η οποία αντιθέτως επιταχύνθηκε λόγω των δριμύτατων καιρικών φαινομένων των τελευταίων ετών αλλά και ιδίως του τελευταίου χρονικού διαστήματος.

Η ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΕ είχαν παραδώσει τις αίθουσες, το έτος 1999 σε καλή κατάσταση και έκτοτε την ευθύνη της συντήρησης τους και της αποκατάστασης τυχόν ζημιών είχε ο Δήμος. Ουδέποτε δε, καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα είχαμε οχληθεί ή καθ' οιονδήποτε τρόπο ενημερωθεί για τυχόν ζημιές ή φθορές ούτε μας είχε ζητηθεί να συνδράμουμε στη συντήρησή τους.....Λόγω της επέλευσης του χειμώνα και των δυσμενών καιρικών συνθηκών που αναμένονται, σε συνδυασμό με την πραγματικά άσχημη κατάσταση των αιθουσών και τα προβλήματα που σωρεύθηκαν από τις πρόσφατες θεομηνίες (ΖΟΡΜΠΑΣ και ΞΕΝΟΦΩΝ), τα οποία επιβάρυναν την κατάστασή τους, λόγω και της παλαιότητας τους αλλά και της βαρειάς καθημερινής χρήσης τους, επιβάλλεται η όσο το δυνατόν ταχύτερη μεταστέγαση των μαθητών σε νέες αίθουσες....».

Επιπλέον, στην από 24-10-2018 Έκθεση Αυτοψίας' που διενήργησε η αναθέτουσα αρχή, αναφορικά με το κόστος συντήρησης και επιδιόρθωσης των υπαρχόντων αιθουσών, αναφέρονται τα εξής:

«...οι αίθουσες διδασκαλίας τοποθετήθηκαν από το 1999 έως το 2001 και οι περισσότερες εξ' αυτών ήταν ήδη μεταχειρισμένες. Σε συνέχεια της παραπάνω επισήμανσης και λόγω του γεγονότος ότι μερικές από τις αίθουσες είναι ενοποιημένες και εδράζουν στο ίδιο επίπεδο, ενώ στη νέα τους θέση θα εδράσουν σε διαφορετικής στάθμης επίπεδα, πιθανολογείται ότι κατά τη μετεγκατάσταση θα προκύψουν ανάγκες ευρείας κλίμακας επισκευών που δεν προβλέπονται στην υπό εξέλιξη εργολαβία. Με τα ανωτέρω δεδομένα δεν είναι εφικτή η ακριβής αποτίμηση των αναγκαίων εργασιών συντήρησης και επιδιόρθωσης των προς μετεγκατάσταση αιθουσών και η εκτίμηση της διάρκειας των ποιοτικών αποτελεσμάτων της μετεγκατάστασης....».

Περαιτέρω, στην από 03-10-2018 επιστολή του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων προς την αναθέτουσα καταγράφονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

«.... Ωστόσο, μετά την επέλαση των τελευταίων ισχυρών καιρικών φαινομένων, ήτοι την κακοκαιρία 'Ξενοφών' και τον κυκλώνα 'Ζορμπά', η κατάσταση είναι πλέον τραγική αλλά και επικίνδυνη. Λόγω των εντονότατων φαινομένων, στις αίθουσες

εισέρρευσε όγκος υδάτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει έντονη υγρασία και αποπνικτική ατμόσφαιρα. Η κατάσταση επιδεινώνεται από την προβληματική λειτουργία των κλιματιστικών μονάδων, οι οποίες, επειδή ακριβώς δεν λειτουργούν σωστά, αδυνατούν αφ' ενός μεν να ζεστάνουν αίθουσες αφ' ετέρου δε να απομακρύνουν την υγρασία. Περαιτέρω έχουν υποστεί βλάβες παράθυρα και πόρτες..... Από τα νερά που μπήκαν, επιδεινώθηκε η κατάσταση των δαπέδων, τα οποία είναι πλέον σάπια σε μεγάλο βαθμό ενώ στον χώρο έχουν κάνει την εμφάνισή τους τρωκτικά, Επίσης, εξ' αιτίας της υγρασίας στις αίθουσες, καθ' όσον κυριολεκτικά στάζουν νερά από τις οροφές, έχουν συμβεί, επανειλημμένα βραχυκυκλώματα....».

Εκ των προαναφερθέντων προκύπτει ότι η κύρια απρόβλεπτη περίπτωση είναι οι πρόσφατες βροχοπτώσεις που έλαβαν χώρα το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους, ενώ επικουρικά ως «απρόβλεπτα» γεγονότα, αναφέρονται η έλλειψη δυνατότητας εκτίμησης κόστους συντήρησης και επισκευής των ήδη εγκατεστημένων κατασκευών. Ακόμα και εάν οι απαραίτητες εργασίες επισκευής και συντήρησης τιμολογηθούν και εν συνεχεία εκτελεσθούν, είναι αμφίβολο, σύμφωνα πάντα με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, εάν θα επιλύσουν το πρόβλημα καθώς και κατά πόσο θα 'κρατήσουν' χρονικά.

Ωστόσο, τα έντονα καιρικά φαινόμενα που έπληξαν την υπό κρίση περιοχή επέτειναν ένα προϋπάρχον πρόβλημα, αυτό της ακαταλληλότητας των λυόμενων εγκαταστάσεων στο να λειτουργούν ως σχολικοί χώροι. Οι υπάρχουσες αίθουσες είναι εδώ και σχεδόν μια εικοσαετία ασυντήρητες, πολλές εξ' αυτών όταν εγκαταστάθηκαν το έτος 1999 ήταν ήδη μεταχειρισμένες, τα δε προβλήματα διαβίωσης των μαθητών σε αυτές επιτείνονταν κάθε χρόνο, με επιστέγασμα πλέον να υπάρχει αδυναμία ακόμα και μετεγκατάστασή τους σε γειτονικό οικόπεδο, καθόσον, κατά την αιτούσα, είναι αδύνατη ακόμα και η αξιολόγηση των επισκευών που είναι απαραίτητες για να εδραστούν σε νέο χώρο.

Εν κατακλείδι, διαφαίνεται ότι οι εγκατεστημένες κατασκευές ήταν ακατάλληλες για λειτουργία, ακόμα και πριν τα πρόσφατα έντονα καιρικά φαινόμενα.

26. Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Στην κρινόμενη υπόθεση, σύμφωνα με τα όσα ισχυρίζεται το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και όπως προκύπτει από το παρατεθέν ιστορικό, αλλά και όσα προαναφέρθηκαν στις δύο προηγούμενες προϋποθέσεις του υπό εξέταση άρθρου, οι εγκατεστημένες κατασκευές διαφαίνεται ότι ήταν ακατάλληλες για λειτουργία, ακόμα και πριν τα πρόσφατα έντονα καιρικά φαινόμενα, με την επέλαση των οποίων τα προβλήματα έγιναν

εντονότατα, ιδιαίτερα μετά την προφανή αδυναμία μεταφοράς και μετεγκατάστασής τους με την τρέχουσα εργολαβία.

27. Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Η αιτούσα εταιρεία (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) ισχυρίζεται ότι «η κατεπείγουσα ανάγκη προέκυψε από γεγονότα απρόβλεπτα για την Αναθέτουσα Αρχή {α) έντονες βροχοπτώσεις που ήταν οι τυφώνες ‘ΞΕΝΟΦΩΝ’ & ‘ΖΟΡΜΠΑΣ’, β) η αξιολόγηση του κόστους των πιθανών εργασιών συντήρησης μετά από τα καιρικά φαινόμενα, γ) η διάρκεια των αποτελεσμάτων συντήρησης και δ) η σύγκριση κόστους συντήρησης και διάρκειας αποτελεσμάτων σε σχέση με την αγορά νέων αιθουσών}.

Είναι προφανές πως τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι γεγονότα που δεν απορρέουν από ευθύνη της αναθέτουσας αλλά από απρόβλεπτη περίσταση. Όμως τόσο η αξιολόγηση (κόστους και χρόνου ζωής) των απαραίτητων επισκευών των ζημιών που προέκυψαν από τις βροχοπτώσεις όσο και η αδυναμία σύγκρισης μεταξύ κόστους αποκατάστασης υπάρχοντων αιθουσών σε σχέση με την αγορά νέων, είναι θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων μιας ‘επιμελούς’ αναθέτουσας αρχής, με την έννοια ότι μπορούν να προβλεφθούν και να μετρηθούν, τόσο με αριθμητικές τιμές (κόστος σε ευρώ), όσο και να αξιολογηθούν σε σχέση με τη διάρκεια ζωής τους, έως ότου ανεγερθεί το νέο σχολείο

Επομένως οι επικαλούμενες από την αναθέτουσα βροχοπτώσεις αποτέλεσαν ένα εξαιρετικώς έντονο φαινόμενο το οποίο δεν απορρέει από την ευθύνη αυτής ούτε ανάγεται στη σφαίρα επιρροής της, πλην όμως τούτο δεν ισχύει για τη συντήρηση και επισκευή των εγκατεστημένων κατασκευών, τα προβλήματα των οποίων ήταν ήδη γνωστά από ετών στη (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.) και είχαν επισημανθεί επανειλημμένα και από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων (βλ. σημείο 3 ιστορικού).

28. Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Στο υποβληθέν συμπληρωματικό και με υπ’ αρ. 16541/29-11-2018 έγγραφο παροχής διευκρινήσεων και συμπληρωματικών στοιχείων της αναθέτουσας αρχής, αναφέρεται ότι:

“[...]λόγω της επέλευσης του χειμώνα και των δυσμενών καιρικών συνθηκών που αναμένονται, σε συνδυασμό με την πραγματικά άσχημη κατάσταση των αιθουσών και τα προβλήματα που σωρεύθηκαν από τις πρόσφατες θεομηνίες (ΖΟΡΜΠΑΣ και ΞΕΝΟΦΩΝ), τα οποία επιβάρυναν την κατάστασή τους, λόγω και της παλαιότητας τους αλλά και της βαρείας καθημερινής χρήσης τους, επιβάλλεται η όσο το δυνατόν ταχύτερη μεταστέγαση των μαθητών σε νέες αίθουσες, ιδιαίτερα για λόγους ασφάλειας και υγείας...’.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης της διάταξης του άρθρου 32. 2. γ) επιτρέπεται η εφαρμογή της εν θέματι διαδικασίας επί τη βάσει της προσωρινής κάλυψης έκτακτων αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (Απόφαση 56/2015 Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο αυτή η αναθέτουσα έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος πλαισίου.

Επομένως το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές καλύπτονται με συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαδικασίες ανάθεσης.

Καταληκτικά σημειώνεται πως, η αιτούμενη προμήθεια προκατασκευασμένων λυόμενων αιθουσών πρέπει να καλύψει τις ανάγκες του συνόλου των μαθητών του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αχαρνών και σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής και όσα έχουν περιγραφεί στο παρόν ιστορικό, ο αιτούμενος αριθμός των αιθουσών, φαίνεται να συμφωνεί με την εξεταζόμενη προϋπόθεση της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ. του ν. 4412/2016 για την ανάθεση της σύμβασης στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου.

29. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης με σκοπό την ανάθεση σύμβασης με θέμα: *«Προμήθεια Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων)»* συνολικού προϋπολογισμού 240.000,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. για τη στέγαση του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος της εταιρείας Κτιριακών Υποδομών Α.Ε. (ΚΤ.ΥΠ. Α.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια Σχολικών Μονάδων Ελαφράς Λυόμενης Προκατασκευής (10 τεμ. Αίθουσες και 1 τεμ. Αίθουσα Πολλαπλών

Χρήσεων), για τις ανάγκες στέγασης του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δήμου Αχαρνών, συνολικού προϋπολογισμού 240.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 του Δήμου Λαρισαίων, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων από το νόμο προϋποθέσεων.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2018

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης